



ATATÜRK'ÜN MİLLET VE DEVLET ANLAYIŞINA DAİR SÖZLERİ

Bilgelik Güneşi · 1999 ·
Derneği



İnsanlık Güneşi · 1999 ·
V â k f ı

İnsanlık Üniversitesi Yayınları

Ankara - 2023

Bilgelik Güneşi Derneği – İnsanlık Güneşi Vakfı

İnsanlık Güneşi Vakfı Yayınevi

İnsanlık Üniversitesi Yayınları

Atatürk'ün Sözleri Kitapçık Serisi - **03**

Bireysel ve Toplumsal Gelişim Dizisi

ATATÜRK'ÜN MİLLET VE DEVLET ANLAYIŞINA DAİR SÖZLERİ

Bu kitapçık serisi 'Atatürk'ü Anlama ve Anlatma Atölyemiz' tarafından çalışmalarımızda kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

Ücretsizdir.

Editörlük : İnsanlık Güneşi Vakfı Editör Ekibi

Mizanpaj : AYDİLİ Reklam Ajansı Matbaa Ltd. Şti.
Şermin Beşir - 0.312.221 06 38

Baskı : AYDİLİ Rek. Ajansı Matbaa Ltd. Şti.
Temmuz 2023

İletişim : İnsanlık Güneşi Vakfı
DöGol Caddesi, 5/2, 06570, Anadolu Meydanı,
Çankaya/ANKARA, 0.312.223 41 86
insanligunesi@insanligunesi.org.tr
www.insanligunesi.org.tr

Bu kitapçıkta kullanılan sözler Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'e aittir. Şüphesiz ki Türk Milletine ve tüm insanlığa yol gösterici ve ilham kaynağıdır.



SUNUŞ

1999 - 2004 yılları arasında Atamızın millet ve devlet anlayışıyla ilgili değerlendirmelerini yansıtan sözleri, 'Atatürk'ün Sözleri Kitapçık Serisi-03' olarak hazırlanmıştır.

Bilgelik Güneşi Derneği ve İnsanlık Güneşi Vakfı, 2023 yılının Cumhuriyetimizin 100. Yılı olması sebebiyle '**Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Manevi Mirasını İdrak Etmek**' temasıyla **100. YIL ETKİNLİK PROGRAMI** kapsamında çeşitli etkinlikler düzenlemiştir. Bu etkinliklerden biri de bu seri kitapçıkların güncellenerek yeniden çoğaltılmasıdır. Çeşitli kaynaklardan yararlanılarak yapılan bu çalışmada seçilen her bir sözün altında alındığı kaynak belirtilmiştir.

Bu çalışmayı yaparken; '**yurt ve dünya barışına katkı sağlamak üzere toplumun geleceğinden ve gelişiminden kendini sorumlu tutan 'yüksek ideal sahibi' bireyler, toplumsal öncüler yetiştirme**' sorumluluğu ve '**mutlu bir dünya için, mutlu ve örnek bir Türkiye**' düşü temel motivasyonumuz,

"Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir" sözü esin kaynağımızdır.

Atatürk'ün sözlerinden hareketle, bir ülkenin ekonomik ve sosyal refah düzeyi; "**millet ve biz yok, birlik halinde millet var**" anlayışının, "**asırların yarattığı milli bir ruha, kuvvetli ve daimi bir milli iradeye hiçbir kuvvet karşı koyamaz**" inancının ve "**aynı cinsten olan kuvvetler müşterek gaye yolunda birleşmeli**" stratejisinin ortak bir bilince dönüşmesine bağlıdır. Cumhuriyetimizin ilelebet payidar olacağı farkındalığıyla, bu birlik ve bütünlük yaklaşımını anlamak dileğiyle.

Bilgelik Güneşi Derneği - İnsanlık Güneşi Vakfı

"Sesiniz,
benim sesimdir.
Unutmayınız."

(Atay, Falih Rifki, Çankaya, İstanbul, Kırıl Matbaası, 1984, s.549)

“ Ben 1919 senesi Mayıs'ı içinde Samsun'a çıktığım gün elimde hiçbir maddi güç yoktu. Yalnız büyük Türk milletinin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevi bir kuvvet vardı. İşte ben bu ulusal kuvvete, bu Türk milletine güvenerek işe başladım (1937). ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, Cilt 2, 1952, s.280)

“ Bizim ilham kaynağımız doğrudan doğruya büyük Türk milletinin vicdanı olmuştur ve daima olacaktır. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.190)

“ Millet ve memleket hizmetinde önder olmak isteyenlerin ilham kaynağı, milletin gerçek duyguları ve hareketleridir. Her türlü başarının sırrı, her çeşit kuvvetin, kudretin gerçek kaynağı milletin kendisi olduğuna kanaatimiz tamdır. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.189)

“ Büyük davamız, en medeni ve en üst refah seviyesinde bir millet olarak varlığımızı yükseltmektedir. Bu yalnız kurumlarında değil, düşüncelerinde de köklü bir devrim yapmış olan büyük Türk milletinin dinamik idealidir. Bu ideali en kısa bir zamanda başarmak için, fikir ve hareketi beraber yürütmek zorundayız. Bu teşebbüste başarı, ancak, türeli (hukuki) bir planla ve en akılcı bir şekilde çalışmakla mümkün olabilir. ”

(Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, Atatürkçülük 3. Kitap, 1984, s.12)

“ Bizim halkımız çok temiz kalpli, çok asil ruhlu, ilerlemeye çok kabiliyetli bir halktır. Bu halk eğer bir defa karşılarındakilerin kendilerine samimiyetle hizmet etmekte olduklarına inanırsa her türlü hareketi derhal kabule hazırdır. Bunun için gençlerin her şeyden önce millete güven vermesi gerekir. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, 1952, Cilt:2, sayfa:147, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü yayınları)

“ Türk milleti, millî hissi, ... insanî hisle yan yana düşünmekten zevk alır. Vicdanında, millî hissin yanında insani hissin şerefli yerini daima muhafaza etmekle iftihar eder. Çünkü, Türk milleti bilir ki, bugün medeniyet yolunda bağımsız ve fakat, kendilerine paralel yürüdüğü tüm medeni milletlerle, karşılıklı olarak insani ve medeni ilişki, elbette gelişmemizin devamı için de lazımdır. Ve yine bilinmektedir ki, Türk milleti, her medeni millet gibi, geçmişin bütün devirlerinde keşifleriyle, icatlarıyla, medeniyet dünyasına hizmet etmiş insanların, milletlerin kıymetini takdir ve hatıralarını saygı ile korur. Türk milleti, insanlık dünyasının samimi bir ailesidir. ”

(İnan, A.Afet, Medeni Bilgiler ve M.K. Atatürk'ün El yazıları, Türk Tarih Kurum Yayınları, 1969, s.370)

“ Millet ve biz yok, birlik halinde millet var. Biz ve millet ayrı ayrı şeyler değiliz. Ve şunu kesin olarak söyleyeyim ki; bir millet varlığı ve bağımsızlığı için her şeye girer ve bu gaye uğrunda her fedakarlığı yaparsa muvaffak olmaması mümkün değildir. Elbette muvaffak olur. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.11)

“ Bizim halkımız, çıkarları birbirinden farklı sınıf halinde değil, aksine varlıklarının ve çalışmalarının sonuçları birbirine lazım olan sınıflardan ibarettir. ”

(Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları Atatürkçülük 3. Kitap 1984 s.42)

“ Asırlardan beri Türkiye’yi idare edenler çok şey düşünmüşlerdir; fakat yalnız bir şey düşünmemişlerdir; Türkiye’yi. Bu düşüncesizlik yüzünden Türk vatanının, Türk milletinin uğradığı zararları, ancak bir şekilde telafi edebiliriz. O da Türkiye’den başka bir şey düşünmemek! Ancak bu zihniyetle hareket ederek her türlü kurtuluş ve saadet hedeflerine ulaşabiliriz. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk’ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.231)

“ Kurtulmak ve yaşamak için çalışan ve çalışmak zorunda kalan bir halkız. Onun için her birimizin hakkı vardır. Fakat çalışmak sayesinde bu hakkı kazanırız.

Yoksa arka üstü yatmak ve hayatını çalışmadan geçirmek isteyen insanların bizim topluluğumuzun içerisinde yeri yoktur. ”

(Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları Atatürkcülük 3. Kitap 1984, s.40)

“ Dünyanın bize hürmet göstermesini istiyorsak, evvela bizim kendi benliğimize ve milletimize bu hürmeti hissen, fikren, fiilen bütün iş ve hareketlerimizle gösterelim. Bilelim ki milli benliğini bulamayan milletler başka milletlerin “avı”dır. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II,

“ En iyi kişi kendinden çok ait olduğu sosyal toplumu düşünene, onun varlığının ve mutluluğunun korunmasına kendini adayana insandır. ”

(Atatürkçülük, 1. Kitap, Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri, Genelkurmay Basımevi, 1983, Ankara, S.321)

“ Kendilerine bir milletin talihi bırakılan adamlar, milletin kudret ve kuvvetini yalnız ve ancak yine milletin hakiki ve elde edilmesi mümkün menfaatleri yolunda kullanmakla görevli olduklarını bir an olsun hatırlarından çıkarmamalıdır. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.28)

““ Yalnız şunu bir hakikat olarak biliniz ki, şeref hiç bir zaman bir adamın değil, bütün milletindir. Eğer yapılan işler önemliyse, gösterilen başarılar belirginse, devrimler göze çarpıcı ise her fert kendini kutlamalıdır. Çünkü böyle büyük işleri ancak çok yetenekli olan büyük milletler yapabilir ve bu milletin her ferdi böyle en yetenekli ve büyük millete mensup olduğunu düşünerek kendini tebrik etsin. ””

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II, s. 123)

“ Bir millette güzel şeyler düşünen insanlar, fevkalade işler yapmaya kabiliyetli kahramanlar bulunabilir, ama böyle kimseler eğer milletin düşüncelerinin paralelinde ve onun temsilcisi olmadıkça yalnız başına hiçbir şey olamazlar. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, Cilt 2, 1952, s.162)

“ Bu kadar fedakarlıkların semeresini elimizden kaçırmamak ve geçen musibet ve felaketlerin bir daha geri dönmesini imkansız kılacak tedbirleri almak bizim için her günün düşüncesi olmalıdır. ”

(Baydar, Mustafa, Atatürk Diyor ki, Varlık Yayınları, 1998, 11. Basım, s.61)

“ Durumu ve gerçeği bilenler, bağlı buldukları ulusun insanlarını ellerinden geldiği kadar uyarıp aydınlatarak, onlara kurtuluş hedefine doğru yürüme yolunda kılavuzluk etmeyi en büyük insanlık ödevi bilmelidir. ”

(Atatürk, Söylev (Nutuk) I, Türk Dil Kurumu Yayınları, 1978, s.261)

“Güdülen amaçlar hiçbir zaman kişisel olmamalıdır. Geçmiş sistemlere takılıp kalanlar ve geleneklerden sıyrılamayanlar hiç bir zaman çağdaş bir devlet kuramazlar.”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1961, Cilt III, s.85)

“ Hakikatleri bilen kalp ve vicdanında manevi ve mukaddes hazlardan başka zevk taşımayan insanlar için ne kadar yüksek olursa olsun, maddi makamların hiç bir kıymeti yoktur. ”

(Atatürk, Söylev (Nutuk) II, Türk Dil Kurumu Yayınları, 1978, s.485)

“ Bir amaca doğru yürürken, kişisel düşünce ve çıkarları bir tarafa bırakarak, el ele vermek icap eder. Başarının sırrı budur. Unutmamalıdır ki, bizlerin gerçek görevi toplumumuzun gelecekteki yüksek çıkarlarını sağlamaya çalışmaktır. ”

(Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları Atatürkçülük 3. Kitap 1984, s.54)

“ ... ilerlemede geleneklerin kayıt ve şartlarını aşamayan milletler, hayatı, akla ve gerçeklere uygun olarak göremez. Hayat felsefesini geniş bir açıdan gören milletlerin egemenliği ve boyunduruğu altına girmeye mahkumdur. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1961, Cilt III, s.85)

“ Ben eminim ki, dünyada var olan hükümet biçimlerinden bir adım daha ileriye çıkmak insanlığa nasip olursa, inanınız ki bulacakları devlet ve hükümet biçimi bugünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin hükümet biçimi olacaktır. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, Cilt 2, 1952, s.45)

“ Milletimizin kurduğu yeni devletin kaderine, işlerine, bağımsızlığına, ünvanı ne olursa olsun hiç kimseyi müdahale ettirtmeyiz! Milletin kendisi kurduğu devleti ve onun bağımsızlığını koruyor ve sonuna kadar koruyacaktır. ”

(Baydar, Mustafa, Atatürk Diyor ki, Varlık Yayınları, 1998, 11. Basım, s.34)

“ Milli siyaset dediğimiz zaman, kastettiğimiz şudur: milli sınırlarımız içinde her şeyden önce kendi kuvvetimize dayanarak varlığımızı koruyup memleketin gerçek saadet ve imarına çalışmak. Gelişigüzel, aşırı emeller peşinde milleti oyalayıp zarara sokmamak, medeni dünyadan, medeni ve insani muamele ve karşılıklı dostluk beklemek. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.312)

“ İnsaf ve merhamet dilenmekle millet işleri, devlet işleri, görülemez, millet ve devlet şeref ve bağımsızlığı temin edilemez. İnsaf ve merhamet dilenmek gibi bir ilke yoktur. Türk Milleti Türkiye'nin gelecek çocukları bunu bir an hatırdan çıkarmamalıdır. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.230)

“ Memleketin ve inkılabın içeriden ve dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı korunması için, bütün milliyetçi ve cumhuriyetçi kuvvetlerin bir yerde toplanması lazımdır. Aynı cinsten olan kuvvetler müşterek gaye yolunda birleşmelidir. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1961, Cilt III, s.90)

“ Mazinin müteredit çürümüş zihniyeti ölmüştür. Bütün dünya bilmelidir ki Türk milleti, hakkını, haysiyet ve şerefini tanıtmaya kaadirdir. Türk vatanının bir karış toprağı için bütün millet tek vücut olarak ayağı kalkar. Haysiyetinin bir zerresine, vatanın bir avuç toprağına vuku bulacak bir tecavüzün, bütün varlığına vurulmuş darbe olacağını artık Türk milletinin fark edemeyeceğini sanmak bir hatadır. Saygısızlığın, tecavüzün büyüğü küçüğü olmaz. ”

(Baydar, Mustafa, Atatürk Diyor ki, Varlık Yayınları, 1998, 11. Basım, s.43)

“ Milletler üzüntü ve keder bilmemelidir. Önderlerin vazifesi, hayatı neşe ve şevkle (büyük istekle) karşılamak hususunda milletlerine yol göstermelidir. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, Cilt 2, 1952, s.277)

“ Herkesin açık olarak bilmesi gerekir ki, bugünkü Türkiye halkı, yüzyıllarca kendi iradesini, kendi yönetimini başkasının elinde görmeye katlanan bir halk değildir. Ve asıl bilinmesi gereken taraf da, bugünkü Türkiye halkının ve hükümetinin tükenmez emeller peşinde koşup, kendi evini unutan ve harap bırakan serüvenci insanlardan olmadığıdır. Bu sebeple tam bir kesinlikle söyleyebilirim ki, hükümetimiz zafer sevinciyle gerçek ve hayati çıkarlarını unutacak kadar kendinden geçmemiştir. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.31)

“ Bir milletin siyasi mukadderatında mevki sahibi olabilmek için onun ihtiyacını müşahede ve onun kudretini taktirde ehliyet sahibi olmak birinci şarttır. Başkan olan kimsenin, milletin ülküsüne göre hareket etmesi ve milletin psikolojisine vakıf olduktan sonra, o milletin meyline tabii olması gerekir. Benim için dünyada en büyük mükafat milletin en ufak bir takdir ve iltifatıdır. ”

(Kalıpçı, İlknur Güntürkün, Anmaktan Anlamaya Doğru Atatürk, Epsilon Yayınevi, 2006, 1. Baskı, s.154)

“ Bir fert için olduğu gibi,
bir millet için de kudret ve kabiliyetini fiili
eseriyle gösterip ispat etmedikçe, itibar ve
ehemmiyet beklemek beyhudedir.

Kudret ve kabiliyetten mahrum olanlara
iltifat olunmaz. İnsanlık, adalet, mürüvvet
icaplarını, bütün bu vasıflara haiz olduğunu
gösterenler talep edebilir. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.12)

“ Bir çok alimler, düşünürler, müteşebbisler zaman zaman, asır asır bu vatani bayındır hale getirmeye, gerçek kurtuluşa getirmeye, gerçek kurtuluşa erdirtmeye çalışmışlardır. Bazıları bütün kalpleriyle, vicdanlarıyla çalışmışlardır. Halbuki netice bir muvaffakiyet gösteremiyor. Acaba bunun sebebi nedir?

Efendiler, bunun sebebi şimdiye kadar memlekette bir devlet siyaseti, devlet programı değil, şahsi siyaset, fikirlere göre değişen programlar takip olunmasıdır. Onun için her şeyden evvel bu millet ve memleket için bir hareket ve mesai düsturu vücuda getirmek lazımdır.

Bundan sonra yapacağımız şey bu olacaktır. ”

(Kalıpçı, İlknur Güntürkün, Anmaktan Anlamaya Doğru Atatürk, Epsilon Yayınevi, 2006, 1. Baskı, s.122)

““ Tarihın bazı korkunç kayıtlarını tam uyanıklık ile hatırlamayı faydalı buluyorum. Bir millette, özellikle bir milletin idaresinin başında bulunan kimselerde ihtiraslar ve şahsi münakaşalar, milli ve vatani vazifenin gerektirdiği yüksek duygulara galip gelme derecesini bulduğu memleketlerde, dağılma ve yok olma, sakınılması mümkün olmayan bir neticedir. ””

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.237)

“ Bilerek veya bilmeyerek yabancı kaynakların ilhamına kapılanlar vardır. Bunlar fikirleriyle, sözleriyle toplumsal bütünlüğümüzü zaafa düşürebilecek faaliyette bulunuyorlar. Vatandaşlar bu gibileri tanımalı ve onların sözlerindeki hakiki manayı bulmaya çalışmalıdırlar. ”

(Kocatürk, Utkan, Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, 1984, s.218)

“ Yazgısını, kendisini zincire vuran kişilere bırakan uluslar, o kişilerin keyif ve isteklerine oyuncak olmaya karar vermiş, razı olmuş sayılırlar. Böyle uluslar yazgılarını ellerine bıraktığı insanlar başarı kazandıkça, onların daha da ağır koşullarda zorbalığı altında kalırlar. Başarılı olamazlarsa, felaket, çöküş yalnız o insanların değil, onlara bağımlı olan topluluğu da etkiler. Öyleyse her iki olasılıkta da böyle bir ulus kesin olarak felaketle karşılaşacaktır. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II, s.27)

“ Emniyet ve hak işleriyle alakalı usullerde ve kanunlarda kolaylık, çabukluk, açıklık ve kesinlik esas olmalıdır. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri I-III, AKDITYK, 2006, s.41, 224)

“ Bir milletin ruhu zapt olunmadıkça, bir milletin azim ve iradesi kırılmadıkça, o millete hakim olmanın imkanı yoktur. Halbuki asırların yarattığı milli bir ruha, kuvvetli ve daimi bir milli iradeye hiçbir kuvvet karşı koyamaz. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II , s.178)

“ İnsanlar ve insanlardan mürekkep topluluklar her şeyden önce bütün fertleriyle salim bir zihniyete sahip olmalıdırlar. Zihniyeti zayıf, çürük, sapık olan bir topluluğun bütün çalışmaları boşa gider. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II, s.138)

“ Halkı genel durumdan haberli kılmak son derece önem taşımaktadır. Çünkü her şey açık söylendiği zaman halkın kafası o konuda işleyecek, iyi şeyler yapacak ve ulusun zararına olan şeyleri reddederek, şunun ya da bunun arkasından gitmeyecektir. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II, s.95-96)

“ Ulusal egemenlik öyle bir nurdur ki, onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, mahvolur. Milletlerin esareti üzerine kurulmuş kurumlar her tarafta yıkılmaya mahkumdur. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II , s.179)

“ Yüksek bir kültür, onun sahibi olan millette kalmaz, diğer milletleri de etkiler. Büyük kıt'aları kapsar. Belki bu nedenle olacak, bazı milletler, yüksek ve geniş kapsamlı kültüre medeniyet diyorlar. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1952, Cilt II , s.271)

“ Gece gündüz zaten çalışıyorsunuz; çalışınız, hakikati bütün cihana tanıtalım. ”

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 1959, Cilt II, s.213)



Bilgelik Güneşi · 1990 ·
Derneği



İnsanlık Güneşi · 1999 ·
V a k f ı

DöGol Caddesi, 5/2, 06570, Anadolu Meydanı, Çankaya/ANKARA, 0.312.223 41 86
eposta: insanligunesi@insanligunesi.org.tr

100 YIL



insanlık[®]
üniversitesi

www.insanligunesi.org.tr
www.insanlikuniversitesi.org.tr



www.bilgelikunesi.org.tr
podcast.insanligunesi.org.tr

